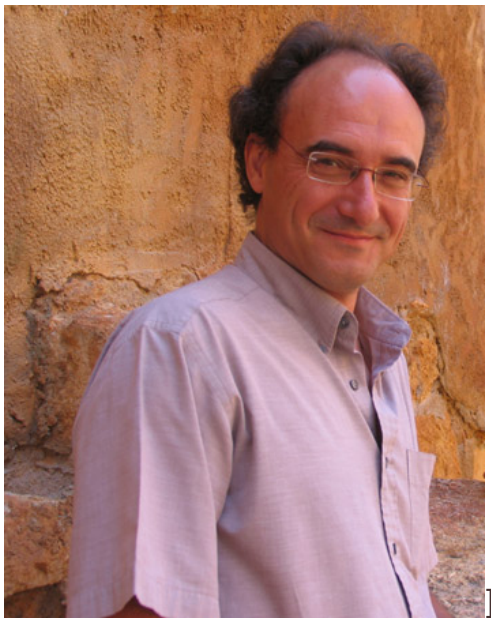
Balanç de les jornades Desenvolupament urbà i arqueologia del paisatge als Pirineus romans

Entrevista a Josep M. Palet, investigador de l'ICAC

"Les ciutats romanes del Pirineu s'han d'entendre en relació al territori"

El Dr. Josep M. Palet ha estat un dels tres responsables de la trobada internacional Desenvolupament urbà i arqueologia del paisatge als Pirineus romans, duta a terme entre el 30 de maig i el 5 de juny de 2010

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

al Centro de Ciencias Pedro Pascual de Benasc.

Com resumiries les jornades?

Com una trobada internacional que ha aplegat 44 persones al voltant de les aportacions que pot fer l'arqueologia de muntanya al coneixement dels Pirineus en època romana. L'esperit, interdisciplinar: hi havia especialistes en arqueologia del paisatge, en història antiga i en arqueologia de la ciutat. S'ha combinat les conferències i les sessions de treball amb visites sobre el terreny, aprofitant que érem al Pirineu parlant del Pirineu!

Com a coorganitzador, quin balanç en fas?

Molt positiu en molts aspectes. L'ICAC, a més, ha vist reforçat el seu lideratge organitzant una trobada científica d'alt nivell juntament amb el Centro Pedro Pascual. I un grup de recerca de l'ICAC, el GIAP (Grup d'investigació en arqueologia del paisatge), s'ha consolidat com a referent internacional.

Quin és el resultat més rellevant de la reunió?

Ens hem constituït com a grup per demanar un projecte de recerca CTP (Comunitat de Treball dels Pirineus), un programa transfronterer que coordinarà l'ICAC i en el qual ja han confirmat la seva participació Catalunya, el País Basc i Aquitània. Segurament s'hi afegirà Migdia-Pirineus. La nostra voluntat és que s'hi incorporin la resta de regions susceptibles de participar-hi (Llenguadoc-Rosselló, Aragó, Navarra i l'estat d'Andorra). Si ens ho concedeixen, podrien arribar a ser 30.000 euros per regió, per a dos anys (2011-2012).

Quin és l'objectiu de recerca comú?

El fil conductor entre totes aquestes regions és el Pirineu a l'Antiguitat, des d'una perspectiva pluridisciplinària, anant més enllà de l'arqueologia urbana per entendre el fenomen urbà en relació a uns territoris que integren la plana amb l'alta muntanya. I en això l'aportació de l'arqueologia del paisatge és fonamental.

És nova, aquesta concepció de la ciutat?

Sí, i hi ha un interès creixent per l'estudi del desenvolupament urbà a muntanya en època romana des d'aquesta perspectiva. És a dir, tenint en compte el conjunt del territori i l'ús d'aquest territori, i entenent el Pirineu no com a espai marginal o de frontera sinó com un paisatge "viscut" que explica la implantació de les mateixes ciutats.

El Pirineu “explica” les ciutats?

I tant, perquè en època romana el Pirineu interessa molt, i hi ha una explotació del medi molt intensa i variada: marbre, mineria (sobretot ferro, per exemple al Cadí), resina per a pega, fusta de pi negre, ramaderia, carboneig… I fins i tot aigües termals, com a Luchon, on hi ha unes termes romanes.

Quina font de riquesa, la muntanya!

Sí, així ho posen de manifest els resultats presentats a la trobada de Benasc pels diversos equips: la Serra del Cadí, la Cerdanya, les valls del Madriu-Perafita-Claror, les Nogueres, l’Ésera, Aralar, Aizcorri, la vall d’Ossau… Van ser espais d’alta muntanya perfectament integrats en l’economia romana.

Parla’ns d’aquestes ciutats romanes de muntanya.

N’hi ha de grans, com *Lugdunum* (St. Bertrand-de-Comminges), i hi ha aglomeracions més petites com *Iulia Lybica* (Llívia) i *Labitolosa* (La Puebla de Castro, Osca). Hem de pensar

que Lugdunum era una gran ciutat. Tenia unes 40 hectàrees, i era un nucli molt important de l'Aquitània meridional, estava situada en l'eix de la Garona, a la plana però al peu del vessant nord del Pirineu, i va ser el centre d'una intensa explotació de pedreres de marbre [vegeu l'exposició al MNAT "L'altre Olimp"].

A les jornades també heu parlat de revalorització cultural del Pirineu.

Sí, i és l'altre fil conductor que té el projecte que volem presentar al CTP: vincular la recerca arqueològica al fet patrimonial, i convertir-la en un recurs cultural que generi activitat a la zona. Curiosament aquests dies hem conegut la Fundación Hospital de Benasque, que ja està fent aquesta feina: fa recerca arqueològica i alhora és un centre de documentació i un museu, i ha restaurat cabanes a alta muntanya.

Entrevista feta el juny de 2010

per Carme Badia (cbadia@icac.net)

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)